

PATVIRTINTA:

Šiaulių lopšelio-darželio „Berželis“ direktoriaus
2018 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. ĮV-81 (

**ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „BERŽELIS“
IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS
VAIKŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šiaulių lopšelio-darželio „Berželis“ (toliau – Darželis) ikimokyklinio/priešmokyklinio amžiaus vaikų pažinimo, poreikių, gebėjimų išaiškinimo ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vaikų pažinimą, jų poreikių išaiškinimą, pažangos ir pasiekimų vertinimą, informacijos tėvams (globėjams) (toliau – Tėvai) teikimą apie vaikų ugdymo(si) sėkmingumą. Aprašas svarbus siekiant kokybiško ir tikslingo vaiko ugdymo(si).

2. Apraše aptariama vaikų pažinimo, poreikių išaiškinimo tvarka, pasiekimų vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, metodai ir būdai, vertinimo planavimas, dokumentavimas, tėvų informavimo tvarka, atsakomybė ir įgaliojimai.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centro Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu (2014 m.), Ikimokyklinio ugdymo metodinėmis rekomendacijomis (2014), Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programa (2014 m.), Šiaulių lopšelio-darželio „Berželis“ ikimokyklinio ugdymo programa „Spalvotas vaiko pasaulis“ (atnaujinta 2017 m.)

**II SKYRIUS
IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKO PAŽINIMO,
POREIKIŲ, GEBĖJIMŲ IŠAIŠKINIMO, PASIEKIMŲ VERTINIMO
TIKSLAI IR UŽDAVINIAI**

4. Vaiko ugdymosi stebėjimo, pasiekimų ir pažangos vertinimas ikimokyklinio/priešmokyklinio ugdymo etape yra suprantamas kaip pagalba vaikui (sėkmingai augti ir ugdytis), tėvams (gauti informaciją apie vaiko pasiekimus, stiprybes, sunkumus, galimą švietimo pagalbą), pedagogui ir visai ugdymo įstaigos komandai (pažinti vaiką ir jo ugdymosi poreikius, pagrįstai planuoti, vertinti ir tobulinti ugdymo procesą, motyvuoti tėvus (globėjus) aktyviau įsitraukti į vaiko ugdymą).

5. Tikslai:

5.1. įvertinti vaiko ugdymo(si) pasiekimus nuo gimimo iki šešerių/septynerių metų kaip pažangos žingsnius, į kuriuos orientuojantis būtų stebima vaiko raida ir pažanga, vertinama ugdymo(si) kokybė;

5.2. nustatyti esamus ugdytinio gebėjimus bei numatyti tolesnio ugdymo(si) gaires.

6. Uždaviniai:

6.1. pažinti kiekvieną vaiką (vaiko ugdymo(si) poreikius, interesus, pomėgius, galias, charakterio ypatumus, kultūrinius skirtumus);

6.2. atskleisti vaiko pastangas ir pažangą, nustatyti individualų ugdymosi tempą;

6.3. numatyti tolesnio vaiko ugdymosi rezultatus, atsižvelgiant į jo ugdymosi poreikius, pasiekimus ir daromą pažangą, parinkti tinkamesnę ugdymo turinį, būdus, priemones, aplinką ir kt.;

6.4. nuolat stebėti, ko ir kaip vaikas mokosi, ko išmoko, kokius sunkumus patyrė, kaip juos įveikė, ir į tai atsižvelgiant koreguoti ugdymo procesą;

6.5. apmąstyti (reflektuoti) įgyvendintus ugdymo(si) programos tikslus ir uždavinius;

6.6. planuoti tolesnio ugdymo(si) perspektyvas individualiai kiekvienam vaikui ir vaikų grupei;

6.7. apibendrinti sukaupią vertinimo informaciją, koreguoti ugdymo planus;

6.8. atrinkti ir pateikti tėvams aktualią informaciją apie jų vaikų ugdymąsi, motyvuojančią juos aktyviau įsitraukti į vaikų ugdymą įstaigoje;

6.9. pateikti objektyvią informaciją apie vaiko ar vaikų grupės ugdymąsi tėvams, pedagogams, kitiems specialistams, įstaigos administracijai.

III SKYRIUS

VAIKO PAŽINIMO, POREIKIŲ, GEBĖJIMŲ IŠAIŠKINIMO IR PASIEKIMŲ VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vaiko vertinimo nuostatos:

7.1. į ikimokyklinį/priešmokyklinį ugdymą žvelgiama iš vaiko perspektyvos – vaikas pripažįstamas kaip savo poreikius, interesus bei patirtį turinti individualybė, gebanti ugdytis ir kaupti patirtį sąveikoje su pedagogu ir kitais vaikais;

7.2. kiekvieno vaiko ugdymo(si) pažangai būdingi tie patys žingsniai, tačiau dėl kiekvieno vaiko gyvenimo patirties ir ugdymo(si) stiliaus skirtumų to paties amžiaus vaikų pasiekimai gali skirtis;

7.3. visoms vaiko raidos sritims – sveikatos, socialinei, kalbos, pažinimo, meninei skiriamas vienodas dėmesys;

7.4. orientuojamasi į vaiko vertybinių nuostatų, gebėjimų, žinių ir supratimo visuminį ugdymą(si). Kiekvienas vaikas sėkmingai ugdomi pagal savo galias, jeigu sulaukia reikiamos paramos ir palaikymo. Vaiko pasiekimų ir pažangos refleksija gerina vaiko ugdymo(si) kokybę. Tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas sukuria vaikui geriausias ugdymo(si) galimybes;

7.5. pedagogas, siekdamas visuminiai pažinti vaiką ir įvertinti jo pasiekimus stebi jį, bendrauja su tėvais, taiko pedagogo kompetencijos rėmuose apibrėžtus pažinimo metodus padedančius išsiaiškinti vaiko turimą patirtį, savijautą, fizinę brandą, poreikius, interesus, gebėjimus, bendravimo ir veiklos ypatumus, namų kultūrinę aplinką, šeimos socialinę padėtį;

7.6. orientuojamasi į vaiko ugdymo(si) kokybės tobulinimą.

8. Vaiko pažinimo principai:

8.1. objektyvumo – visi duomenys apie ugdytinio asmenybę turi būti surinkti natūraliomis jo veiklos ir gyvenimo sąlygomis;

8.2. ugdytinio, kaip besivystančios asmenybės tyrimo principas, kuris reikalauja prisiminti, kad atskirų amžiaus tarpsnių vaiko fizinis, intelektualinis, jausmų ir valios išsivystymas jau yra pasiekęs tam tikrą, jo amžių atitinkantį lygį, tačiau kai kurios savybės dar nėra susiformavusios;

8.3. veikiančios ugdomosios asmenybės tyrimo principas reikalauja ne vien tik nurodyti vienas ar kitas vaiko ypatybes, bet ir atskleisti tipiškas asmenybės savybes, pasireiškiančias jo veikloje, veiksmuose, poelgiuose;

8.4. aktyvaus poveikio principas – vaiko skatinimas atsiskleisti parenkant efektyvius pedagoginio poveikio veiklos būdus, metodus;

9. Vaiko vertinimo principai:

9.1. sistemingumo - vertinimas turi būti nuoseklus, tinkamai sutvarkytas ir taisyklingai išdėstytas, reguliarus, nenutrūkstamas procesas, padedantis pedagogui laiku pastebėti vaiko ugdymo(si) spragas bei imtis reikalingų priemonių joms šalinti;

9.2. objektyvumo – vaiko ugdymo(si) rezultatų vertinimo teisingumas, padedantis plėtoti vaiko pasitikėjimą savimi;

9.3. individualumo - būtinas individualus priėjimas prie kiekvieno vaiko, atsižvelgiant į jo individualybę bei konkrečią situaciją. Kiekvieno vaiko ugdymo(si) rezultatus reikia vertinti atsižvelgiant į vaiko patyrimą, amžiaus tarpsnį, raidos etapus, temperamentą, gebėjimus, poreikius, interesus, patirtį, ugdymo(si) būdus;

9.4. visapusiškumo – vertinimas turi apimti visą vaiko veiklos stebėjimą. Visas dėmesys sutelkiamas į vaiką, siekiant atskleisti ką jis geba, kokios yra jo stipriosios pusės, pomėgiai, kokią vaiką daro pažangą;

9.5. informatyvumo – teikti naudingą informaciją pedagogui, pačiam vaikui, jo tėvams. Efektyviai panaudojus šią informaciją gerėja ugdymo(si) kokybė. Tinkamai užfiksuota, aiškiai ir laiku pateikiama informacija yra informatyvi ir galinti užtikrinti grįžtamąjį ryšį;

9.6. humaniškumo – akcentuojama pagarba vaikui kaip asmenybei. Jautriai, humaniškai ir pagarbiai atsižvelgiama į visas vaiko ugdymo(si) sėkmes ir nesėkmes.

IV SKYRIUS VAIKO VERTINIMO CIKLAS

10. Ikimokyklinio amžiaus vaiko vertinimas vykdomas pagal Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašą, kuriame pateikiama vaiko iki šešerių metų įgyjamų esminių nuostatų bei gebėjimų visuma ir jo pažangą nusakantys 18 žingsnių, padedančių pedagogams, tėvams, švietimo pagalbos specialistams, kitiems ugdytojams ir vadovams, atpažinti vaiko ugdymosi pasiekimus ir poreikius, įgyvendinti ugdymo turinį, pritaikant jį kiekvienam vaikui ir vaikų grupei, stebėti vaikų pažangą ir tikslingai ugdyti kiekvieną vaiką.

11. Priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų vertinimas atliekamas pagal parengtą priemonę „OPA PA! Pasiekimų aplankas“. Vertinimas vykdomas pagal 5 vaiko ugdymo(si) kompetencijas: socialinę, sveikatos, pažinimo, komunikavimo, meninę.

12. Vertinimas – vykdomas:

12.1. vaiko pažinimas: informacijos apie vaiką kaupimas (stebėjimas, klausymas, fiksavimas);

12.2. planavimas: numatomi, /koreguojami ugdymo(si) tikslai, uždaviniai, turinys, vertinimo metodai, tikslingai kuriama ugdymosi aplinka, pastebimi vaiko specialieji poreikiai, laiku teikiama individuali pagalba;

12.3. duomenų dokumentavimas: sukauptos informacijos apie vaiką panaudojimas kryptingam ugdymo proceso planavimui, ugdymo pritaikymui kiekvienam vaikui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo dermės užtikrinimui ir kita;

12.4. informavimas: dalijimasis informacija apie vaiko pažangą ir pasiekimus su vaiku, tėvais, pedagogais.

V SKYRIUS PASIEKIMŲ VERTINIMO PLANAVIMAS

13. Vaiko pasiekimai vertinami du kartus per metus: pirmasis vertinimas ikimokyklinio amžiaus vaikų nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d. iki spalio 30 dienos, priešmokyklinio amžiaus vaikų iki rugsėjo 30 d.. Antrasis vertinimas ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų iki gegužės 25 d.

13.1. tarpiniai vaikų pasiekimų vertinimai atliekami, jei išryškėjo didelės ugdymo(si) spragos. Vaikų pasiekimus vertinti padeda įstaigos logopedas, meninio ugdymo mokytojas;

13.2. vaiko pasiekimų vertinime gali dalyvauti ir tėvai. Tėvai vertina vieną kartą metuose, pagal jų pačių pageidavimą;

13.3. pirmojo vaiko vertinimo paskirtis: fiksuoti vaiko pasiekimus, individualius ypatumus ir numatyti jo ugdymo(si) kryptį (tikslus ir uždavinius), ugdymo(si) individualizavimo ir paramos vaikui formas;

13.4. antrojo vaiko vertinimo paskirtis: fiksuoti vaiko pasiekimus, nustatyti, ar tinkamai pasirinkta ugdymo(si) kryptis, numatyti tolesnio vaiko ugdymo(si) tikslus ir uždavinius.

14. Pasiekimai vertinami atsižvelgiant į vaiko amžių.

15. Vaiko specialiųjų ugdymo(si) poreikių atpažinimas:

15.1. ugdymo(si) sėkmingumas ar nesėkmingumas sprendžiamas tik su ugdymo procese dalyvaujančiais specialistais ir tėvais;

15.2. logopedas vertina vaikų kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos gebėjimus;

15.3. auklėtojai stebi ir atkreipia dėmesį į vaiko elgesį, judėjimo ir kitus ypatumus, dėl kurių jo ugdymas(is) skiriasi nuo bendraamžių;

15.4. ženklai, išspėjantys apie poreikį pritaikyti ugdymo(si) procesą pateikti pasiekimų apraše, padeda, prireikus nukreipti vaiką ugdymo(si) poreikiams įvertinti ir reikiamai pagalbai skirti į PPT .

16. Vaiko, pradėjusio Darželį vėliau nei rugsėjo 1-ąją dieną, ligos atveju, gebėjimai įvertinami per 30 kalendorinių dienų.

VI SKYRIUS VAIKO VERTINIMO INFORMAVIMAS

17. Vertinimo rezultatai aptariami individualiuose pokalbiuose su tėvais, lopšelio – darželio administracija, pedagogų, metodinės grupės susirinkimuose, pedagogų tarybos posėdžiuose. Grupės vaikų pažanga ir pasiekimai aptariami, analizuojami, panaudojami tėvų informavimui, ugdymo proceso tobulinimui, sprendimų priėmimui.

18. Pedagogai pateikia informaciją apie vertinimo rezultatus:

18.1. Metodinei grupei ir Vaiko gerovės komisijai (spec. poreikių vaikų) mokslo metų pradžioje.

18.2. Pedagogų tarybai mokslo metų pabaigoje:

18.2.1. ikimokyklinio ugdymo pedagogai pateikia apibendrintus rezultatus;

18.2.2. priešmokyklinio ugdymo pedagogai pateikia apibendrintus rezultatus kartu su rekomendacijomis, kurios teikiamos mokykloms.

18.3. tėvams teikiama žodžiu (pokalbyje apie vaiko pasiekimus gali dalyvauti ir vaikas):

18.3.1. mokslo metų pradžioje (sužinomi tėvų lūkesčiai dėl vaiko ugdymosi pasiekimų, susitariama, ko bus siekiama artimiausiu laikotarpiu);

18.3.2. metų eigoje supažindinant su vaiko darbais, pedagogo įvertinimu, pastebėjimais;

18.3.3. kasdieninių pokalbių metu;

18.3.4. po pusmečio (teikiama individuali informacija įvertinus vaiko pažangą ir nustatčius sritis, kuriose vaiko pasiekimai yra aukšti ir kuriose nežymūs);

18.3.5. mokslo metų pabaigoje (tėvai informuojami, ar vaikas pasiekė mokslo metams numatytus ugdymosi rezultatus);

18.3.6. supažindinant su vaiko ugdymosi pasiekimais du kartus per mokslo metus grupių tėvų susirinkimų metu (ikimokyklinio ugdymo - nuo gruodžio mėn. 1 d. iki gruodžio 15 d. ir nuo gegužės mėn. 15 d. iki 31 d., priešmokyklinio ugdymo - nuo spalio 1 d. iki spalio 15 d. ir nuo gegužės 15 d. iki 31 d.). Pokalbiuose, esant reikalui, dalyvauja Vaiko gerovės komisijos nariai, kiti specialistai, administracijos atstovai.

18.4. apibendrinta informacija pateikiama grupių informaciniuose stenduose du kartus per mokslo metus (spalio ir gegužės mėn.);

18.5. priešmokyklinio ugdymo pedagogas rengia rekomendaciją pradinių klasių mokytojui, kad būtų užtikrintas nuoseklus vaiko perėjimas iš vienos ugdymo pakopos į kitą ir kad vaiko ugdymasis būtų tikslingas nuo pat pirmų jo mokymosi mokykloje dienų.

VII SKYRIUS VAIKO PAŽINIMO, POREIKIŲ, GEBĖJIMŲ IŠSIAIŠKINIMO, PASIEKIMŲ VERTINIMO METODAI IR BŪDAI

19. Vertinimo metodus pasirenka su vaiku dirbantis pedagogas. ir vaiko pasiekimus vertina stebėdamas kasdienę įprastą veiklą.

20. Vaiko pasiekimai lyginami tik su jo paties ankstesniais pasiekimais, siekiant nustatyti padarytą pažangą.

21. Vertinimui reikalingą informaciją ypač svarbu rinkti iš įvairių šaltinių, nepasikliauti vieno veiklos epizodo stebėjimo rezultatais.

22. Vaiko ugdymo(si) pasiekimų vertinimo metodai ir būdai:

22.1. stebėjimas (vaiko kalbos, bendravimo, elgesio situacijos, žaidimai);

22.2. pokalbis;

22.3. vaiko veiklos ir kūrybos darbų analizė;

22.4. vaiko elgesio faktų analizė;

22.5. atskirų situacijų aprašymas;

22.6. pasiekimų fiksavimas;

22.7. vaiko įsivertinimas. (Taikant šį vertinimo metodą, labai svarbu vaiko patirtis ir požiūris į ugdymąsi ir savo paties pasiekimus. Taip pat skatinamas aktyvus vaikų ugdymasis, kad jie suvoktų, ką išmoko ir pasiekė, suprastų, kokių sunkumų jiems kilo ir kaip būtų galima juos įveikti);

22.8. šeimos lūkesčiai;

22.9. anketos tėvams;

22.10. nuotraukos, vaizdo įrašai ir kt.;

23. Siekiant išsamiai ir visapusiškai įvertinti vaiko ugdymosi pasiekimus ir numatyti tolesnes vaiko ugdymo kryptis, būtinas nuolatinis pedagogų ir tėvų bendravimas ir bendradarbiavimas, dalinimasis informacija.

VIII SKYRIUS VAIKO VERTINIMO DOKUMENTAVIMAS

24. Vertinimo dokumentavimas:

24.1. elektroninėje priemonėje „Mūsų darželis“;

24.1.1. skiltyje „Vaiko pasiekimai“ fiksuojama individuali vaiko pažanga ir pasiekimai;

24.1.2. skiltyje „Pasiekimų žingsneliai“ fiksuojami vaiko pasiekimai 2 kartus per mokslo metus;

25. Vaiko pasiekimų vertinimo aplankale „Vaiko dienoraštis“ kaupiama visuminė informacija apie vaiko pasiekimus išryškinanti jo gebėjimų augimą.

25.1. aplankale kaupiami:

25.1.1. duomenys apie vaiką (vardas, pavardė, amžius ir kita);

25.1.2. adaptacijos vertinimo lapas (1-3 m. a. vaikams);

25.1.3. tėvų pateikta informacija apie vaiką, tėvų lūkesčiai;

25.1.4. užduotys vaiko gebėjimams įvertinti;

25.1.5. vaiko kūrybiniai darbai (su vertinamaisiais komentarais);

25.1.6. įdomiausios vaiko mintys, pasakojimai, žodinės kūrybos pavyzdžiai, klausimai, sumanymai, draugų vertinimai ir pan.;

25.1.7. anketinės apklausos;

25.1.8. vaiko veiklos pavyzdžiai iliustruojantys vaiko pastangas, išsakytas mintis, nuomonę, idėjas ir kita;

25.1.9. vaiko įsivertinimo formos;

25.1.10. priešmokyklinio amžiaus vaiko pedagogų vertinimo forma;

25.1.11. vertinimo forma tėvams (ikimokyklinio amžiaus vaiko).

IX SKYRIUS ATSAKOMYBĖ IR ĮGALIOJIMAI

26. Už vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimą atsakingi grupės pedagogai, kiti vaiką ugdantys specialistai, tėvai. Vertinimas vyksta nenutrūkstamai ir grįžtamai.

27. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo medžiaga yra konfidenciali, saugoma grupėje, priemonėje „Mūsų darželis“.

28. Vaiko pasiekimų aprašai „Vaiko dienoraštis“ saugomi vienerius metus po vaiko išrašymo iš ugdytinių sąrašo.

SUDERINTA:

Lopšelio-darželio „Berželis“

Metodinės grupės

2018-11-05 posėdžio protokoliniu nutarimu

(protokolas Nr. 9)